

REFERAT Miljø- og Energiudvalget 2018-2021 d. 05-05-2021

Mødedato Onsdag d. 05. maj 2021 kl. 15:30

Mødested ML 1 – Hindsgavl

Mødedeltagere Paw Nielsen, Bo Juul Nielsen, Alex Gren, Esben Erichsen, Morten Weiss-Pedersen

Indholdsfortegnelse

Naturvejledningen 2020 og ny strategi for naturvejledningen.....	3
DK2020 Klimaplan - status og organisering.....	5
Forbedringer i forbindelse med genopbygning af Naturcenter Hindsgavl.....	7
Orientering om deltagelse i Grand solution projekt Circlebank.....	8
Orientering om container i Staurbyskov.....	9
Igangsætning af vandforsyningsplan.....	10

Punkt 274: Naturvejledningen 2020 og ny strategi for naturvejledningen

2021-005067

Præsentation

I forbindelse med årsafslutningen har forvaltningen udarbejdet en oversigt over nøgletal for naturvejledningen i 2020. Endvidere har forvaltningen forslag til en langsigtet strategi for naturvejledningen i Middelfart Kommune.

Naturvejledere Annette Weiss og Rikke Vesterlund orienterer på mødet.

Forvaltningen foreslår

- At udvalget tager orienteringen til efterretning.
- At strategi for Middelfart Kommunes naturvejledning godkendes.

Sagsbeskrivelse

Middelfart Kommune rummer skøn og unik natur. Det er vigtigt, at borgere kender til disse kvaliteter og hjælper hinanden med at værne om dem. I Middelfart Kommune er der ansat to naturvejledere som varetager en bred vifte af opgaver inden for naturvejledning.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til strategi for naturvejledningen.

Formålet med strategien er at sætte rammer og mål for kommunens naturvejledningsindsats. Naturvejledning giver borgere og gæster direkte oplevelser, der er med til at skabe forståelse for og indsigt i den natur, der omgiver os samt at bevare og udvikle en nødvendig balance mellem naturbeskyttelse og –benyttelse.

Målet med naturvejledning er:

- At styrke befolkningens forståelse for natur, herunder biologisk mangfoldighed, samt miljø og kulturmiljø.
- At styrke befolkningens rekreative muligheder og friluftsmæssige aktiviteter.
- At fremme befolkningens direkte inddragelse og indflydelse i natur- og kulturmiljøforvaltning.
- At inspirere til en sundere og mere bæredygtig livsstil.

Strategiens Opbygning

Strategien udgør en samlet ramme at arbejde ud fra, for at opnå relevant, sammenhængende og nærværende naturvejledning i Middelfart Kommune.

Strategien indeholder følgende punkter

- Samarbejder på tværs
- Specifikke indsatsområder
- Målgrupper

I hvert element lægges der vægt på relevante eksempler på aktiviteter og samarbejder med andre.

Nøgletal for 2020:

Naturvejledningen i 2020 har været stærkt påvirket af Covid-19.

Tur/arrangement	Antal ture	Antal gæster
offentlige ture for alle	47	1982

skoler og institutioner	190	8410
foreninger	24	567
andet (firmaer)	19	137
kurser	4	49
i alt	284	11145

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen, da kommunen ikke er forpligtet

Klima & bæredygtighed

I al naturvejledning tænkes klima og bæredygtighed ind. Det gælder lige fra papir til elevopgaver, fortællinger på ture, samt kildesortering på Naturcenteret. Klimaforandringernes påvirkning af naturen er ofte et element i formidlingen, og derfor er naturvejledningen med til at øge befolkningens forståelse for klimaproblematikken.

Bilag

Strategi

Punkt 275: DK2020 Klimaplan - status og organisering

2021-004555

Præsentation

Drøftelse af fremdrift og organisering i forbindelse med DK2020

Forvaltningen foreslår

- At fremdrift og organisering drøftes.

Sagsbeskrivelse

Byrådet vedtog enstemmigt DK2020 klimaplanen og den overliggende politiske aftale d. 7. december 2020. Klimaplanen er forankret i Miljø- og Energiudvalget. Link til klimaplan og politisk aftale fremgår af bilag.

Denne orientering dækker status for den indledende fase af klimaplanen inklusiv administrationens organisering. En sådan status for klimaplanen vil fremover være en optakt til budgetforhandlingerne. Der vil årligt hvert efteråret, som optakt til Klimafolkemødet, blive udarbejdet yderligere en status for implementering samt en opgørelse over den samlede CO2 reduktion inden for kommunens geografi.

Klimaplanen er udarbejdet efter at Middelfart Kommune i 2019 sammen med 19 andre kommuner blev en del af projekt DK2020, der er støttet af Realdania og understøttet af klimatænketanken CONCITO. Efterfølgende er 46 andre kommuner kommet med i DK2020, så der nu er 66 DK2020 kommuner. Der arbejdes på at få involveret de resterende kommuner i Danmark. Det overordnede mål er, at kommunerne opfylder Parisaftalen og har mål om at nå netto-nul udledning af drivhusgasser senest i 2050 samt 70% reduktion i 2030. Samtidig omhandler klimaplanen også kommunens tilpasning til klimaforandringerne.

Det er ifølge klimaplanen en forpligtelse at anvise alternative løsninger, såfremt tiltag udgår eller ikke kan opfyldes. Alternative løsninger skal give et tilsvarende (eller bedre) resultat på bundlinjen i planens CO2-regnskab.

Efter vedtagelsen af klimaplanen er der udarbejdet en kortere, formidlingsvenlig udgave af Klimaplanen – en ”Klimaplanen kort fortalt” med titlen ”Vi går forrest – sammen”.

Organisering

Implementeringen af klimaplanen tager afsæt i det hidtidige arbejde, hvor Middelfart kommune sammen med borgerne, lokalsamfund og i partnerskaber med andre aktører har udviklet og gennemført grønne helheds løsninger til reduktion af drivhusgasudledningen og for klimatilpasning. Implementeringen af klimaplanen bygger også på erfaring og kompetence opbygget i forvaltningen igennem konkrete pilotprojekter, Klimafolkemødet og partnerskaber.

Der er oprettet en styregruppe for klimaplanen bestående af Teknik – og Miljødirektøren, Natur- og Miljøchefen, Klimachefen, en tværgående udviklingskonsulent samt den nyansatte programleder for DK2020. Der afholdes styregruppemøder ugentligt. Der afrapporteres til direktionen via Teknik- og Miljødirektøren. Der har i de første måneder været fokus på organisering af arbejdet med klimaplanens konkrete tiltag i forhold til energi og klimavurdering af budget. Der er holdt oplæg for direktionen og på direktion- og chefgruppemøder om klimaplanen og dens implementering. Der arbejdes på at Klimaplanen yderligere skal forankres i alle udvalg og i alle dele af den administrative organisation.

Organisatorisk er der udover styregruppen etableret en klima helpdesk bestående af klimachefen, programlederen for DK2020 samt CØ projektlederen. Klima helpdesk understøtter og kvalificerer det klima- og bæredygtighedsarbejde, som udføres rundt omkring i hele organisationen, hvorved klima og bæredygtighed inddrages i normalsystemet og bliver en indbygget måde at sagsbehandle og arbejde på i kommunen. Arbejdet i klima helpdesk bygger videre på den vidensopbygning der er sket i organisationen igennem det bredt forankrede ”Grønt Forum”, som blev etableret for at udvikle klima og bæredygtighed i sagsfremstillingerne.

Klimavurdering skal ifl. klimaplanen foretages af alle nye tiltag ved budgetlægning. Dette sker i første omgang ifm 2022 budgettet med en form for screening af klimabelastningen af den enkelte sag med farvekoder. Er sagen rød er der tale om en sag, hvor man bør stoppe op og undersøge muligheden for en mindre klimabelastende løsning. Er sagen grøn bidrager den positivt til klima og bæredygtighed. Der bliver således ikke i 2022 budget tale om konkrete tal for drivhusgasudledning, da der fortsat mangler kvalificerede værktøjer til analysen. Desuden er analysearbejdet meget omfattende. Der er med andre ord tale om en model, hvor der ”kravles før vi går”.

Klima- og bæredygtighedsvurdering fremgår allerede som standardpunkt ved udarbejdelse af sagsfremstillingen og udfyldes i stigende grad. Der arbejdes på yderligere at styrke dette element samt sikre at sager relateres mere entydigt til klimaplanen.

I den politiske aftale er der prioriteret en håndfuld emner ud af klimaplanens mange virkemidler. Status for disse er kort præsenteret nedenfor. En mere omfattende status er vedlagt i bilag.

I forhold til at øge andelen af vedvarende energi via **solceller** gennem planlægning for solcelleparker og ved at integrere solceller i eksisterende bygningsmiljø er der siden klimaplanens godkendelse godkendt lokalplan for en solcellepark på 24 ha ved motorvejen vest for Nr. Aaby. Der er modtaget andre ansøgninger til et samlet potentiale over klimaplanens mål om 200 hektar solceller. Byrådet har d. 26. april 2021 drøftet strategiske retningslinjer for etablering af solceller. Målet i klimaplanen forventes opnået i løbet af de kommende år.

Udfasning af olie- og gasfyr og omstilling til grøn fjernvarme, nærvarme og individuelle løsninger som varmepumper, jordvarme og lignende er et centralt punkt i klimaplanen og i den politiske aftale. Størstedelen af olie- og naturgasfyrene er privatejede. Der er siden klimaplanens vedtagelse arbejdet med borgerinformationsmøder og opslag på sociale medier om tilskudsmuligheder både til konvertering og til **energibesparelser og energirenovering** i bygnings- og boligmassen. Der er udfordringer i at opnå målene i klimaplanen på dette område, da tilskudsordningen giver en stop/start effekt på hele markedet. Der er i februar 2021 givet godkendelse til konvertering af Strib, Røjle og Vejlbj by til fjernvarme gennem udvidelse af Middelfart Fjernvarme.

Der er indgået vigtigt **partnerskab** mellem de syv kommuner i Trekantsområdet og 13 virksomheder om **Power to X (PtX)**, hvor overskydende grøn strøm (f.eks. fra sol, vind og biomasse) anvendes til f.eks. at producere flydende grønne brændstoffer. Byrådsmedlemmer i kommunerne i partnerskabet har haft mulighed for at deltage i et webinar om PtX.

Der arbejdes på flere fronter for at sikre Middelfart som et knudepunkt for **opladning af elbiler**. Der er bl.a. taget kontakt til Transportministeren efter Regeringens lancering af udspil til national infrastrukturplan med ønske om en lynladestation ved Middelfart motorafkørsel. Der er også indledt et tæt samarbejde med Dansk Elbilalliance, hvor også Erhvervscenteret er inddraget om flere ladestander ved virksomheder og i det offentlige rum.

Den planlagte **klimatilpasningsplan** er godt undervejs med kortlægning af oversvømmelsesfare uden for byområderne og i de kloakerede områder. Den opdaterede risikokortlægning (nye klimascenarier, højdemodel og nyeste klimadata) forventes færdig i starten af juni. Samtidig arbejdes der med målsætningerne. Databehandling og udarbejdelse af planen forventes at forløbe i andet halvår. Planen forventes færdig til politisk godkendelse i løbet af december 2021. Dermed opfyldes en vigtig forpligtelse i DK2020 klimaplanen.

Borgerinddragelse og involvering sker bl.a. gennem projektet "Klimaklynge Lillebælt" som er fondsfinansieret. I første omgang er der etableret en borgergruppe omkring biodiversitet med Linda Frølund Hansen (vinder af Ildsjæl Klimastafetten 2020) som ankerperson. Projektet styrker også kommunens arbejde med bæredygtige lokalsamfund og andre borgergrupper gennem træningsforløb.

Økonomi

Der er afsat 300.000 kr. i budgettet for 2021. Der afsættes 2.000.000 kr. i budgettet i 2022.

Høring

Ingen høring.

Klima & bæredygtighed

Sagen omhandler udelukkende klima og bæredygtighed.

Bilag

Status DK2020 - sag til MEU bilag

Punkt 276: Forbedringer i forbindelse med genopbygning af Naturcenter Hindsgavl

2020-011779

Præsentation

Efter branden af Naturcenter Hindsgavl nåede forsikringen og kommunens rådgiver frem til at skadesgraden var under 50%, hvorfor bygningen skal genopbygges i sin oprindelige form. Det er dog muligt at tilføje mindre ændringer.

Nedrivningen er afsluttet og genopbygningen skal nu igangsættes.

Forvaltningen foreslår

- At udvalget godkender de foreslåede forbedringer i forbindelse med genopbygning af Naturcenter Hindsgavl

Sagsbeskrivelse

Naturcenter Center blev indviet i 2012 og har fungeret rigtig godt til de funktioner det skulle indeholde. Der er dog enkelte ønsker til ændringer, nu hvor der er en oplagt mulighed.

Følgende ændringer foreslås og er medtaget i udbuddet som optioner:

Eksisterende tagplan ændres for sikring af det grønne tag. Taget bruges af børn til leg, det medfører at sedumlaget ødelægges og effekten af det grønne tag forsvinder: 10.074,- kr.

Ny facadebeklædning, samme farve og udtryk som tidligere men bedre holdbarhed og mindre drift: 14.759,- kr.

Terrassebrædder i hårdt træ (FSC Certificeret). De oprindelige var varmebehandlet med ringe holdbarhed: 0,- kr.

Støjdæmpning af terrassebrædder på taget. Ved løb på taget er der generende støj i undervisningen: 4.583,- kr.

Metalkapper på dørkarme. Stor slitage på grund af meget transport af inventar og udstilling mellem rummene: 6.690,- kr.

Ændret mobilvæg mellem undervisning og udstilling. Giver mere lys i undervisningslokalet som nu er meget mørkt og væggen bliver nemmere at håndtere: 138.810,- kr.

Solafskærmning i kontorer og lille mødelokale: 26.100,- kr.

Ventilation i gårdsalgsrum. Fryser og køleskab afgiver meget varme som bør ventileres væk: 4.900,- kr.

Ændret disponering af det udendørs madpakkerum/grejrum: 0,- kr.

Økonomi

Det samlede beløb for de foreslåede ændringer er 205.916,- kr. ex. moms.

Beløbet finansieres af anlægspuljen til Natur- og Energiprojekter under Natur og Miljø.

Høring

Ikke relevant i denne sag.

Klima & bæredygtighed

De foreslåede ændringer har ikke klimamæssig betydning.

Punkt 277: Orientering om deltagelse i Grand solution projekt Circlebank

2021-006447

Præsentation

Middelfart kommune deltager med viden og erfaringer i det netop offentliggjorte projekt Circlebank.

Projektet støttes af Realdania og Innovationsfonden og projektets ambition er, at skabe en bredt anvendt digital platform, for genanvendelige materialer til brug i forbindelse med cirkulært byggeri, fra design til nedrivning.

Projektet løber over 3 år.

Forvaltningen foreslår

- At orienteringen tages til efterretning.

Sagsbeskrivelse

Projektet Circlebank ledes af Teknologisk institut, og består af en række aktører, så der i projektet er viden om hele værdikæden fra kortlægning og nedrivning til opførsel af nye ejendomme.

Projektet skal igennem forskellige delprojekter, munde ud i etableringen af en materialebank for byggeressourcer med dokumenteret værdi og kvalitet. Den digitale platform skal samtidigt være et beslutningsstøtteværktøj, som skal gøre det lettere og dermed mere attraktivt at genanvende ressourcer i forbindelse med nedrivninger og at genanvende byggematerialer ved byggeri. Begge dele er et vigtigt skridt i forhold til vores chancer for at opfylde byggeriets andel af Paris-aftalen.

Vi vil i Middelfart Kommune, især bidrage med vores viden om miljøskadelige stoffer, og myndighedsbehandling i forbindelse med nedrivningssager, samt evt. kunne bidrage med cases.

For Middelfart Kommune vil en sådan platform lette vores arbejde med at sikre, at f.eks. materialer med stort indhold af tungmetaller eller PCB affaldsbehandles korrekt, mens genbrugelige materialer i højere grad genbruges, hvorved skiftet fra lineær til cirkulær økonomi i byggeri understøttes.

Økonomi

Middelfart kommune bidrager med tid og viden, som en del af de daglige arbejdsopgaver.

Høring

Ingen, da vi ikke er forpligtet.

Klima & bæredygtighed

Da mere end en femtedel af Danmarks samlede CO2 udledning kan føres direkte tilbage til byggebranchen, er øget genbrug af byggematerialer et nødvendigt skridt i retning af at nedbringe CO2 udledningen. Projektet har derfor stor relevans i forhold til at begrænse udledningen af drivhusgasser og fremme Cirkulær Økonomi i byggeriet.

Punkt 278: Orientering om container i Staurbyskov

2021-002939

Præsentation

Miljøstyrelsen har givet TREFOR VAND dispensation fra skovloven til at opsætte en forsøgscontainer i Staurby Skov. Containeren skal i en forsøgsperiode fjerne pesticid i råvand fra en af vandværkets borer. Vandværket i Staurby Skov er fortsat ude af drift og det oppumpede filtrerede råvand ledes til recipient.

Forvaltningen foreslår

- at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsbeskrivelse

Drikkevandsforsyningen til Middelfart By og omegn er under pres. Råvandet fra såvel vandværket i Staurby Skov som i Svenstrup har spor af pesticider og miljøfremmede stoffer.

TREFOR Vand ønsker, i samarbejde med VandCenterSyd (Odense) og Din Forsyning (Esbjerg), at opstille et forsøg med fjernelse af pesticider fra råvand for, at afdække muligheden for rensning af råvandet og, om muligt, gøre det egnet til drikkevand. Det er endnu ikke klart, hvor længe forsøget skal forløbe. Længden vil afhænge af hvor let, der opnås et tilfredsstillende resultat.

Forsøgscontaineren bliver opstillet ved en boring (DGU nr. 135.1233) - se bilag 1. Boringen har et højt indhold (op til 3 µg/l) af Desphenyl-chloridazon, som var det stof, der lukkede Staurbyskov Vandværk i 2017. Containeren vil blive forsynet med plancher med beskrivelse af, hvad der foregår indeni.

Økonomi

Der er ingen udgift for Middelfart Kommune.

Høring

Ingen høring af ældre- og handicapråd er nødvendig.

Klima & bæredygtighed

Sagen har ingen klimamæssig relevans.

Bilag

Bilag 1 Placering af container

Punkt 279: Igangsætning af vandforsyningsplan

2021-006059

Præsentation

Forvaltningen er gået i gang med at lave et forslag til revision af vandforsyningsplanen for Middelfart Kommune. Drøftelse af fokuspunkter i den kommende plan.

Forvaltningen foreslår

- at udvalget tager orienteringen om igangsættelse til efterretning og
- at udvalget diskuterer og vedtager fokuspunkter for planen.

Sagsbeskrivelse

Forvaltningen er gået i gang med at revidere vandforsyningsplanen for Middelfart Kommune. Den nuværende plan er gældende 2010 til 2022. I henhold til Vandforsyningslovens § 14 skal Middelfart Kommune udarbejde en vandforsyningsplan.

Vandforsyningsplanens primære formål er at sikre, at befolkningen kan få drikkevand af en god kvalitet på en nem og sikker måde. En vandforsyningsplan skal efter bekendtgørelsen på området indeholde angivelse af behovet for vand, en angivelse af de almene vandforsyninger og deres kapacitet, beskrivelse af forsyningen (hvilke områder forsynes fra almen forsyning og hvilke fra egne indvindinger) samt forsyningsområder og en beskrivelse af den fremtidige forsyning.

Fokuspunkter i den kommende plan

Vandforsyningerne ser ind i en fremtid, hvor der bliver sat større krav til levering, pris og administration. Det kræver i langt højere grad nogle forsyninger, der er fleksible og robuste.

Tendensen er, at der bliver færre og større vandforsyninger i Danmark og ikke mindst i Middelfart Kommune. Da den nuværende plan blev skrevet i 2009, var der 21 almene vandforsyninger og 135 private brønde. I dag er der 16 almene vandforsyninger og ca. 70 private brønde. Den tendens forventes at fortsætte.

For at imødekomme de krav, der stilles til en vandforsyning i fremtiden foreslår forvaltningen, at den kommende plan får særligt fokus på:

- Strukturering af vandværkerne i kommunen
- Videregående vandbehandling
- Decentral indvinding
- Bæredygtig og energivenlig vandforsyning
- Samarbejde mellem vandværker

Punkterne er uddybet i vedlagte bilag og præsenteres på mødet.

Økonomi

Der bruges 200.000 kr. på rådgiverhjælp, som tages af kommunes eksisterende driftsbudget.

Rådgiveren laver en gennemgang af vandværkerne og vurderer vandværkernes kapacitet.

Høring

Ingen høring af Ældreråd og Handicapråd, da kommunen ikke er forpligtet.

Klima & bæredygtighed

Forvaltningen lægger op til, at vandforsyningsplanen får særlig fokus på blandt andet bæredygtig indvinding og energioptimering på vandværkerne.

Bilag

Fokuspunkter